

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 17Csp/464/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7517221007
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Tatranská
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2018:7517221007.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie, sudca JUDr. Oľga Tatranská, v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: Z. M., T.Č.: XXXXXX/XXXX, C. A.: K. W. XXX, XXX XX K., v konaní o zaplatenie 2.597,99 € s príslušenstvom takto

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 2.753,81 € spolu s 5% ročným úrokom z omeškania zo sumy 2.749,87 € od 8.9.2017 až do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žaloba sa ohľadom zmluvného úroku a v prevyšujúcom rozsahu aj ohľadom úroku z omeškania zamieta.

Žalobca má voči žalovanej právo na náhradu trov konania vo výške 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou, podanou dňa 9.10.2017 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu 2749,87 € pozostávajúcej zo sumy dlhu na istine úveru vo výške 2597,99 €, sumy 151,88 € dlžných neuhradených úrokov do dňa 28.8.2017 t.j. zosplatnenia úveru, sankčných poplatkov (úroku z omeškania) v sume 1,30 € a na poplatku za poistenie 2,64 €. Ďalej sa domáhal priznania 17,9% ročného zmluvného úroku z dlžnej istiny 2597,99 € od 29.8.2017 do zaplatenia, 5% úroku z omeškania z dlžnej sumy istiny 2597,99 € a dlžných úrokov 151,88 € od 29.8.2017 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. V žalobe uviedol, že zmluvou zo dňa 12.8.2014 žalobca uzavrel so žalovaným úverovú zmluvu č. XXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanému úver 3000 €. Po odcitovaní náležitostí zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. l) Zákona č. 129/2010 Z.z., uznesenia KS Prešov 12Co/149/2016, KS Trenčín 6Co/68/2017, Informácie odboru ochrany spotrebiteľa NBS z 18.4.2018 k aplikačným dôsledkom rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15 ďalej uviedol, že po vyčerpaní úveru žalovaný porušil svoje zmluvné povinnosti (prestal hradiť splátky riadne a včas) a preto na základe výzvy žalobcu na predčasné splatenie úveru rozhodol o predčasnej splatnosti úveru dňa 28.8.2017. Tomuto úkonu predchádzala výzva žalobcu zo dňa 16.6.2017 - Druhá upomienka/Opakované upozornenie, v ktorom bol žalovaný upozornený na využitie práva podľa § 565 OZ.

3. Ku dňu predčasného zosplatnenia úveru dňa 28.8.2017 bola pohľadávka v sume 2813,81 €, pozostávajúca zo sumy dlžnej istiny 2597,99 €, neuhradených úrokov 151,88 €, kapitalizovaného úroku z omeškania v sume 1,30 € v sadzbe 5% ročne, poplatkov v sume 60,00 € (tie si ale žalobca neuplatňuje) a dlh na poistení 2,64 €. Žalovaný v čase po zosplatnení úveru do dňa podania žaloby neuhradil nič.

4. Za účelom preukázania svojich tvrdení bola súdu predložená úverová zmluva č. XXXXXX (zo dňa 12.8.2014 (č.l. 5), podľa základných podmienok ktorej v čl. 1: žalobca žalovanému poskytol sumu 3000 € bezúčelovej pôžičky. Žalovaný sa ju zaviazal vrátiť v 120 splátkach po 53,93 € v lehote splatnosti prvej

splátky dňa 25.8.2014, každá ďalšia vždy do 25. dňa v mesiaci v nasledujúcom období a to všetko v lehote konečnej splatnosti poslednou splátkou dňa 25.7.2024.

4.1. Poplatok za poskytnutie úveru činil 150 €, a za poistenie účtoval 1,32 € mesačne. Na úver sa viazala 17,9% ročná úroková sadzba, RPMN činila 21,51%, priemerná RPMN 17,94% a celková čiastka určená k zaplateniu činila 6621,60 €. Úrok z úveru bol v základných podmienkach upravený - dohodnutý ako „fixný do splatnosti“

5. Žalobca listom zo dňa 26.6.2017 - Opakované upozornenie vyzval žalovaného, aby omeškané splátky z úveru na základe zmluvy zo dňa 12.8.2014, v aktuálnemu dňu vo výške 60,85 € vyrovnal do 1.7.2017, inak bude banka požadovať jednorazové splatenie celej dlžnej sumy, využíjúc svoje právo podľa § 565 OZ.

5.1. Žalovaný na výzvu nereagoval, preto žalobca listom zo dňa 28.8.2017 vyzval žalovaného na predčasné zaplatenie celého úveru, v danom čase vo výške 2813,81 € jednorazovo a to v lehote do 07.09.2017

6. Žalovaný na súde vypovedal, že ani nevie, čo by som k tomu celému uviedol, pretože to, čo žalobca v žalobe uvádza, je pravda. Kým bol zamestnaný, túto pôžičku takmer 3 roky riadne a vždy splácal. Vzhľadom na tú skutočnosť, že prišiel o zamestnanie a dodnes sa nevie riadne zamestnať, už to nebolo možné, a v podstate to nie je možné ani teraz. Poberá iba dávku v hmotnej núdzi 61,- € čo je málo aj na to, aby si zabezpečil svoje osobné životné náklady. Čo sa majetku týka, s manželom žiaden vlastný nemá, bývajú v rodinnom dome spolu so svokrou, a ako sa dá, tak spolu aj uhrádzajú náklady súvisiace s bývaním. Aj keď si je vedomý, že tento záväzok bude trvať kým ho nesplatí, neviem akým spôsobom a či vôbec mu ho podarí zaplatiť vzhľadom na to, že na to jednoducho nemá peniaze. Rozhodnutie v danej veci ponechal výlučne na posúdení súdom.

7. Podľa ustanovenia § 215 CSP, súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu. Skutkový stav sa zisťuje procesným postupom podľa tohto zákona.

8. Rozhodnutie súd vyhlásil v súlade s ust. § 217 ods. 1 CSP t.j. podľa skutkového stavu v čase jeho vyhlásenia.

9. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi oboznámenými vyššie, a keďže žiadne iné dôkazy strany nenavrhl vykonať, súd dokazovanie uzavrel a na ich základe právne uzatvára:

10. V prejednávanej veci bola uzavretá spotrebiteľská úverová zmluva, podliehajúca úprave Občianskeho zákonníka, hoci daný zmluvný typ je upravený v Obchodnom zákonníku.

11. Nepochybným spôsobom bolo preukázané, že žalovaný splátky úveru riadne platil do 25.4.2016 a v období po tomto dátume síce každý mesiac, ale v nepravidelných termínoch a výškach až do 25.5.2017, kedy bola uhradená posledná splátka v sume 9,59 €. Odvtedy už neplatil nič.

12. Ako vyplynulo z prehľadovej tabuľky o rozsahu splácania (č.l. 34), žalovaný do dňa 25.5.2017 zaplatil celkom 1832,84 €, z čoho na istinu bola započítaná suma 402,01 € (preto je dlh 2597,99 €), na úroku 1387,27 € a na poistné suma 43,56 €. Titulom úroku, majúceho byť ku dňu zosplatenia úveru zaplatený v sume 1539,15 € je preto dlh v sume 151,88 € (1539,15 mínus 1387,27)

13. Z výpočtu úroku z omeškania (č.l. 40) vyplynulo, že úrok z omeškania v závislosti od výšky dlhu a trvania omeškania zo splátok splatných od 26.5.2016 do 26.7.2017 činil 1,60 € a súd vlastným prepočtom zistil, že takto vyrátaná suma je správna a keďže na tento úrok bola započítaná suma 0,30 €, dlh činí 1,30 €.

14. Počas trvania konania žiadna zo strán neprodukovala žiadne procesné návrhy, preto súd konakovanie ukončil a vo veci rozhodol. Súd prejednaný právny vzťah, založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere zo dňa 12.8.2014 posudzoval síce podľa zmluvného typu upraveného v § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, ale ako druh zmluvy podliehajúci zákonnej úprave o spotrebiteľských úveroch a zákonnej úprave v Obč. zákonníku.

15. Podľa ust. § 502 Obch. zák. (1) Od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

16. Podľa ust. § 503 Obch. zák. (1) Záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú.

(2) Ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

(3) Dlžník je oprávnený vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Úroky je povinný zaplatiť len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov.

17. Základné ustanovenie každého zmluvného typu má kogentný charakter (§ 263 ods. 2), preto je vylúčené, aby sa zmluvné strany v zmluve o úvere dohodli na bezúročnom poskytnutí peňažných prostriedkov.

18. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššie prístupnej výške ustanovenej zákonom, alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie, než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

19. Záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých finančných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú (§ 503 ods. 1 Obchodného zákonníka).

20. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že Obchodný zákonník nemá priamu úpravu, z ktorej by vyplývalo, či veriteľovi patria zmluvné úroky v prípade predčasného zosplatnenia úveru iba do okamihu tohto zosplatnenia, alebo mu tieto patria až doby konečného vrátenia peňažných prostriedkov dlžníkom.

21. V prejednávanvej veci vznikol záväzok žalovaného zo zmluvy o úvere, uzatvorenej podľa ustanovení Obchodného zákonníka. Táto zmluva s ohľadom na skutočnosť, že dlžník ako jedna zo strán tejto zmluvy nebol podnikateľom, je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 a nasl. OZ, preto sa na právny vzťah, ktorého účastníkom je spotrebiteľ, vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva (§ 52 ods. 2 OZ).

22. Súdna prax otázku doby, na ktorú sa dojednávajú úroky a úroky z omeškania v minulosti už riešila a zaujala v nej názor, že rozhodovacia prax aj právna literatúra je zajedno v tom, že úroky dohodnuté pri poskytnutí peňažnej pôžičky predstavujú odplatu (odmenu) za užívanie požičanej istiny.

23. Ani ust. § 658 ods. 1 OZ a iné ustanovenia Občianskeho zákonníka či iného právneho predpisu nestanovujú, na akú dobu možno pri peňažnej pôžičke dohodnúť úroky. Uvedené ustanovenie zakotvuje iba možnosť sa pri peňažnej pôžičke na týchto úrokoch dohodnúť; o dobe na ktorú tak možno učiniť mlčí. Vzhľadom k tejto dikcii, ktorá neobsahuje jednoznačný príkaz či zákaz vo vzťahu k vymedzeniu predmetnej doby, ako i k jeho povahe, z ktorej nevyplýva, že sa od neho nemožno odchyliť, je možné vyvodiť záver, že ide o ustanovenie dispozitívnej povahy, ktoré zmluvné strany nijako neobmedzuje v možnosti upraviť si obsah ich úrokového záväzkového právneho vzťahu, v rámci zmluvnej autonómie (pokiaľ ide o dobu, na ktorú sa úroky dojednávajú). Nemožno teda vylúčiť, aby si strany pri peňažnej pôžičke dohodli úroky i za dobu, po ktorú bude istina dlžníkom skutočne užívaná (do jej faktického vrátenia veriteľovi), teda i za dobu, v ktorej sa dlžník prípadne ocitne v omeškaní so splnením svojho záväzku tým, že istinu v dohodnutej dobe splatnosti veriteľovi nevráti.

24. Tomuto záveru zodpovedá i to, ako sú právnou teóriou a rozhodovacou praxou súdov všeobecne prijímané inštitúty zmluvných úrokov a úrokov z omeškania, ktoré oboje sú príslušenstvom pohľadávky, avšak majú odlišné funkcie a je treba ich odlišovať. Zatiaľ čo zmluvné úroky sú odmenou za užívanie istiny, úroky z omeškania predstavujú zákonnú sankciu za omeškanie s platením istiny a na rozdiel od zmluvného úroku ich môže veriteľ požadovať, aj keď neboli dohodnuté (§ 517 ods. 2 Obč. zákonníka). Pritom platí, že môžu existovať vedľa seba.

25. Dovolací súd sa v rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 27.6.2007 sp. zn. 33Odo 657/2005 nestotožnil s právnym záverom odvolacieho súdu, že úroky podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka možno zásadne dohodnúť len na dobu do dohodnutého dňa splatnosti istiny a že od tohto okamihu už zmluvné úroky nenabiehajú a nastupujú úroky z omeškania. Mal za to, že z hľadiska posúdenia doby, za ktorú boli pri peňažnej pôžičke dohodnuté úroky, bude preto vždy určujúci obsah zmluvy ako si ho zmluvné strany upravili.

26. V prejednávanom spore zo zmluvy o úvere vyplýva, že strany sa dohodli na type a výške úrokovej sadzby ako „fixnej do splatnosti“ vo výške 17,9% p.a..

27. Konečná splatnosť úveru bola dohodnutá do 25.7.2024. Nesporné bolo to, že predčasným zosplatením úveru sa konečná splatnosť z dátumu 25.1.2024 zmenila na dátum 28.8.2017 z čoho plynie, že dohodnuté úroky 17,9% ročne patria žalobcovi iba do zosplatenia t.j. do 28.8.2017. Počnúc dňom 29.7.2017 žalobcovi zmluvný úrok nepatrí. (viď aj KS Košice 6Co/213/2017). Okrem toho, ako vyplýva z obsahu zmluvy, zmluvný úrok z dlžnej istiny „až do jej zaplatenia“ stranami dohodnutý nebol a teda a táto skutočnosť preukazuje nárok na zmluvný úrok iba za obdobie do splatnosti istiny ako celku. Z uvedeného dôvodu preto súd priznal žalobcovi dlžnú istinu 2597,99 €, dlžný úrok 151,88€, úrok z omeškania k 28.8.2017 v sume 1,30 € ako aj dlh na poisťnom 2,64 € v celkovej sume 2749,87 € a zaviazal žalovaného na jej zaplatenie v stanovenej lehote. Ohľadom zmluvného úroku za obdobie od 29.8.2017 až do zaplatenia súd žalobu zamietol.

28. Čo sa úroku z omeškania týka, toho sa žalobca domáhal v sadzbe 5% ročne od 29.8.2017 zo sumy dlžnej istiny a úroku v celkovej výške 2753,81 € (2597,99 € + 151,88€).

29. Podľa ust. § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úrok z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania. Výšku úroku z omeškania a poplatok z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

30. Podľa § 3 Nariadenia vlády 87/1995 Z.z. účinného od 1.2.2013: Výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky²⁾ platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

31. Vychádzajúc z vyššie uvedeného súd o výške úroku z omeškania rozhodol v zmysle žaloby t.j. v sadzbe 5% ročne.

32. Ohľadom počiatku omeškania žalobca v žalobe neuvádzal žiadne skutočnosti, od ktorých ako počiatok omeškania určil deň 29.8.2017. Z výzvy žalobcu zo dňa 28.8.2017 vyplýva, že deň plnenia zročného dlhu bol určený na dátum 7.9.2017 čo znamená, že sa mohol žalovaný dostať do omeškania až dňom 8.9.2017. Z uvedeného dôvodu súd úrok z omeškania bol žalobcovi priznaný až od 8.9.2017 s tým, že vo zvyšku, t.j. za dobu dlhšiu, než priznal súd, bola žaloba zamietnutá.

33. Podľa § 255 ods. (1) CSP: Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

34. Napriek čiastočnému zamietnutiu žaloby ohľadom príslušenstva možno konštatovať plný úspech žalobcu, preto súd v súlade s cit. ust. zákona priznal žalobcovi nárok na náhradu 100% trov, o výške ktorých bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku osobitným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané, podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Košice-okolie. Lehota na podanie odvolania začína plynúť dňom nasledujúcim po dni doručenia tohto rozhodnutia.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v počte 2 rovnopisov s prílohami.

U p o z o r n e n i e : Ak nebude súdu doručený potrebný počet rovnopisov s prílohami, jeho kópie súd vyhotoví na náklady odvolateľa.

Ak povinná osoba dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.